

**ŠOLSKO TEKMOVANJE S PODROČJA SLOVENŠČINE
ZA CANKARJEVO PRIZNANJE 2021/2022**

VEDRE BLIŽINE MED NAMI

- 3. in 4. letnik – gimnazijski programi
- 3. in 4. letnik – srednji strokovni programi
- 1. in 2. letnik – poklicno-tehniški programi

Alenka Goljevšček: Pod Prešernovo glavo

NAVODILA ZA PISANJE RAZLAGALNEGA SPISA

Čas pisanja: 90 minut

**V zmagi ni lepote
(Lao Ce)**

S pomočjo 1. odlomka (glej Prilogo) in celotnega dramskega besedila pojasnite naslov Pod Prešernovo glavo. Ali se strinjate s podnaslovom »kratkočasna žaloigra«? Svojo odločitev utemeljite s primeri iz besedila.

S pomočjo 2. in 3. odlomka ter ustreznih motivov iz besedila primerjajte usodi Dimnika in Zore ter se opredelite do njune »tragičnosti«. Ali zanju velja naslovna misel filozofa Laa Ceja? Svoje mnenje utemeljite.

Komentirajte trditev, da je na koncu dramskega besedila ponovno vzpostavljena taka harmonija sveta in človeka, kot jo dopušča čas. Je potemtakem sporočilo nadčasovno?

Želimo Vam uspešno delo.

OBRNITE LIST!

PRILOGA

1. odlomek

MARIJA (*prizadevno*): Prav čedna je, kajne?

IGOR (*ironično*): Naš pesnik, videc véliki ... On je videl pot pred 100 leti. Jo mi vidimo danes?

RAVNATELJ: Veste, to je taktična poteza, dobra taktična poteza, da bo naša šola nosila pesnikovo ime. S tem smo v burnem prehodu na usmerjeno izobraževanje krepko zasidrali kulturološko vsebino našega programa.

IGOR: No, ne vem ... O materialnih pogojih našega žitja odločajo po pravilu politiki, ne pesniki.

RAVNATELJ: Je že res, tovariš Igor, je že res. Ampak mi storimo, kar moremo. Boste videli, to bo močan argument za obrambo naših interesov ...

MARIJA: Tako je! Dolgoletna tradicija šole, kronana z imenom našega največjega moža ... To je zgled v najboljšem pomenu besede.

IGOR: Bojim se, da bo nesrečni dohtar hudo slab zgled za naše dijake. S kakšno utemeljitvijo boste odslej pošiljali dolgolasce iz šolskih klopi k frizerju, tovarišica Marija?

MARIJA (*ogorčeno*): Veste kaj! Danes so vendar drugačni časi ...

IGOR: Seveda, kajpak. Manj malomeščanstva, več svobode i te de, kajne?

(Alenka Goljevšček, Pod Prešernovo glavo, Ljubljana, Miš, 2021, str. 12.)

2. odlomek

ZORA (*odreveni, po primernem molku tiho*): Ukori! ... Zedinili ste se? ... Kdo?

MARIJA: Vaši kolegi, ki vas dobro poznajo ... Večina!

ZORA (*skoraj brez glasu*): Utemeljitev?

MARIJA (*namigne na pisarno*): Slišali ste jo!

ZORA (*Molči, kar molči. Njen molk je intenziven in napet, v njej se vse lomi. Potem počasi, kot v sanjah, odpre torbico, brska po njej, izvleče rdečo knjižico, jo odpre. Tiho.*): Od leta 1943 ... kako daleč je že to ... Štirideset let življenja ... (*skoraj s smehljajem gleda knjižico, potem jo počasi zapre*) Če je tako ... (*jo položi pred pomočnico*) vračam jo ... Vračam teh štirideset let ... Minulo delo, brez haska, brez vrednosti ... (*Zelo utrujeno.*) Brez smisla ...

MARIJA (*se trese od besa*): Tako ... Zadnji korak ... Se zavedate, da od tod ni več poti nazaj?

ZORA (*jo gleda, potem zapre oči, odkima; tiho, dokončno*): Ni. (*Gre proč, počasi sede, utrujeno nasloni glavo v roke.*)

(Alenka Goljevšček, Pod Prešernovo glavo, Ljubljana, Miš, 2021, str. 60.)

3. odlomek

DIMNIK (*vzdihne, si obriše čelo z robčkom*): Prav, pa diskutirajva. Prvič: to niso »klanfe«, ampak politična afera, povezana z emigracijo. Jasno?

VASKO (*je ves napet*): Ti kr govor, Karlo.

DIMNIK (*zmeraj bolj znerviran*): Nisem noben Karlo. Ime mi je Aleksander in sem tvoj oče. (*Jedko.*) Žal.

VASKO: Ne sekiraj se, to gre že men dost na jetra.

DIMNIK (*trzne, se premaga*): Drugič: bi mi razložil, kako si zamišljaš, da bi jaz ustavil preiskavo na vaši šoli, prosim?

VASKO: Kuko? Greš gor – to boš ti vedu, kam – pa rečeš: alo, fantje, dam!

Spokajte, dost ste se zezal ... In med nam: to b blo tud ta najbol pameten, preden bo kompletén šit, veš.

DIMNIK (*se prezirljivo nasmehne*): Tvoje poznavanje sveta je fantastično!

(Alenka Goljevšček, Pod Prešernovo glavo, Ljubljana, Miš, 2021, str. 64–65.)